

Datum: 4 december 2018

Kenmerk: XX-XXX/HB/CT

Betreft: reactie op Brief d.d. 13 juli 2018 - maatregelen aanbevelingen Commissie Gunning

Aan: de leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Geachte heer/mevrouw,

Op 13 december bespreekt u in uw Algemeen Overleg Kinderopvang de brief van 13 juli 2018 over de stand van zaken maatregelen aanbevelingen Commissie Gunning. Als GGD'en zijn wij een belangrijke partner in de uitvoering van deze maatregelen en zien wij dagelijks, net als de auteurs van de evaluatie, dat er grote kwaliteitsverschillen zijn tussen gastouders onderling én tussen gastouderbureaus onderling, met opvallende uitschieters naar beneden. Wij pleiten er dan ook al geruime tijd voor om de kwaliteitseisen tussen kinderopvang en gastouderopvang waar mogelijk gelijk te trekken en het toezicht verder te versterken.

Inmiddels heeft de Staatsecretaris 1,4 miljoen euro aan de gemeenten toegezegd om in het versterken van het toezicht een eerste stap te kunnen zetten. Geld dat bedoeld is om méér en effectiever toezicht te kunnen houden. De komende tijd bekijkt GGD GHOR Nederland samen met de VNG hoe met inzet van deze middelen de intensivering van het toezicht kan worden ingevuld. Dit gaat ons ook inzicht geven in de mate waarin deze extra middelen voldoende zijn voor intensivering van het toezicht. Wij zijn echter van mening dat een kwaliteitsverbetering niet alleen gaat over méér toezicht, maar juist over hogere kwaliteitseisen. Eisen waarvoor aanvullende wetgeving nodig is.

In het kort over Gastouderopvang

Gastouderopvang is een belangrijke vorm van kinderopvang in Nederland. Van de 778.000 kinderen in de kinderopvang maakten er in het eerste kwartaal van 2018 117.000 kinderen gebruik van deze vorm van opvang. Er zijn ongeveer 700 gastouderbureaus geregistreerd in het LRK en ruim 30.000 gastouders (bron: SZW, 26-6-2018). Gastouders vangen zelfstandig kinderen op in de thuissituatie. Gastouders zijn beroepskrachten zonder verplichte pedagogische opleiding, er worden lagere opleidingseisen gesteld dan voor beroepskrachten in kindercentra.

Gastouderbureaus zijn organisaties die zorgdragen voor de bemiddeling en de begeleiding van de gastouders, die de opvang moeten evalueren en jaarlijks minimaal 2 bezoeken moeten afleggen aan de opvanglocatie. Verdere eisen over de inhoud hiervan zijn niet concreet.

Urgente verbeterpunten

De eisen aan gastouders en aan de gastouderopvang zijn lager dan in de kinderopvang. Deze combinatie van lage eisen en onvoldoende toezicht en begeleiding maakt de gastouderopvang een kwetsbare vorm van kinderopvang. Daarom pleiten wij ervoor om:

- In regelgeving vast te leggen dat gastouders maar bij één gastouderbureau kunnen zijn aangesloten, zodat het aantal aanwezige kinderen altijd duidelijk is. De verantwoordelijkheden tussen gastouder en gastouderbureau zijn dan duidelijker belegd en beter toetsbaar. (In de huidige wetgeving is aansluiting bij meerdere gastouderbureaus mogelijk. Daardoor zijn houders van verschillende gastouderbureaus samen gedeeltelijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de opvang bij één gastouder, zoals bijvoorbeeld voor het aantal kinderen en de uitvoering van het pedagogisch- en veiligheidsbeleid. Deze werkwijze is onvoldoende transparant en toetsbaar.)

- Concretere eisen te stellen aan de begeleiding van gastouders door gastouderbureaus en dit vast te leggen in regelgeving. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om intervisie, scholing en andere vormen van professionele begeleiding.
- De kwaliteitseisen waaraan gastouders moeten voldoen te verhogen. Bijvoorbeeld door het minimale opleidingsniveau te verhogen en/of het verplichten van pedagogische scholing om zo de professionaliteit van opvang te vergroten.

Een betere kwaliteit van de gastouderopvang vraagt om betere regelgeving. Dit kost tijd. Dat is een feit. Maar gezien het grote aantal kinderen wat gebruik maakt van deze vorm van opvang vinden wij dat hier niet mee kan worden gewacht. We vragen u dan ook om vaart te zetten achter deze regelgeving en deze punten in te brengen in uw overleg op 13 december.

Indien u meer informatie wenst over de Gastouderopvang of een van de andere activiteiten van de GGD'en ten aanzien van het toezicht op de kinderopvang dan staan wij u graag te woord. Neemt u dan contact op met Chantal Teunissen, 06-52633171 of via cteunissen@ggdghor.nl.

Met vriendelijke groet,

Hugo Backx

Directeur GGD GHOR Nederland